

รูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่แปรตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้ที่ถูกเขียนถึง

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ การใช้รูปแบบต่าง ๆ ของค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว (ดูตารางที่ 1 และ 2) และการใช้รูปแบบดังกล่าวจำแนกตามบทบาททางความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้ที่ถูกเขียนถึง ซึ่งมีทั้งสิ้น 29 บทบาท ได้แก่ พ่อ แม่ ลูกที่สนิท ลูกที่ไม่สนิท ป้าที่สนิท ป้าที่ไม่สนิท น้าที่สนิท น้าที่ไม่สนิท อาที่สนิท อาที่ไม่สนิท พี่ที่สนิท พี่ที่ไม่สนิท น้องที่สนิท น้องที่ไม่สนิท หลานที่สนิท หลานที่ไม่สนิท เพื่อนสนิทที่มีอายุมากกว่า เพื่อนสนิทที่มีอายุเท่ากัน เพื่อนสนิทที่มีอายุอ่อนกว่า เพื่อนไม่สนิทที่มีอายุมากกว่า เพื่อนไม่สนิทที่มีอายุเท่ากัน เพื่อนไม่สนิทที่มีอายุอ่อนกว่า ครูที่สนิท ครูที่ไม่สนิท ศิษย์ที่สนิท ศิษย์ที่ไม่สนิท คู่รัก สามเณร-ภรรยา และ บุตร

ในเรื่องของรูปแบบของค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวนั้น หากพิจารณาในระดับของประเภทใหญ่ คือ ค่าขึ้นต้น+คำเรียกขาน และ คำเรียกขาน โดยที่เมื่อจำแนกค่าขึ้นต้นเป็น คำทักทาย และ คำแสดงความคารวะแล้ว ผู้วิจัยพบว่า ค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบคือ คำแสดงความคารวะ+คำเรียกขาน คำทักทาย+คำเรียกขาน และ คำเรียกขาน ความถี่ของการปรากฏของรูปแบบเหล่านี้ได้แสดงไว้ในตารางที่ 1 เห็นได้ว่า คำแสดงความคารวะ+คำเรียกขาน ปรากฏใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คำทักทาย+คำเรียกขาน เป็นอันดับที่ 2 และ คำเรียกขาน เป็นอันดับที่ 3 ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเรียก 3 รูปแบบดังกล่าวนี้ว่า รูปแบบใหญ่

ตารางที่ 1 : ลำดับความถี่ในการปรากฏของรูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว 3 รูปแบบใหญ่

ลำดับที่	ร้อยละ
1. คำแสดงความคารวะ + คำเรียกขาน	42.38
2. คำทักทาย + คำเรียกขาน	34.49
3. คำเรียกขาน	23.13
รวม	100

ถ้าพิจารณารูปแบบของคำเรียกขานในระดับที่ละเอียดลงไป คือ พิจารณาคำที่ปรากฏในข้อมูล รูปแบบที่ปรากฏมีทั้งสิ้น 128 รูปแบบ (ดูภาคผนวก ค.) แต่ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบที่ปรากฏมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ กราบเท้า+ค่านำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก และ เรียน+ค่านำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก (ดูตารางที่ 2) ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเรียกรูปแบบเหล่านี้ว่า รูปแบบย่อย

ตารางที่ 2 : ลำดับรูปแบบย่อยของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ลำดับ	ร้อยละ
1. กราบเท้า+ค่านำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	9.9
2. ชื่อ+ วลีแสดงความรู้สึก	8.5
3. เรียน+ค่านำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	5.4
4. สวัสดิ์+ชื่อ	4.9
5. สวัสดิ์+วลีแสดงความรู้สึก	3.4
6. สวัสดิ์+คำลงท้าย+ค่านำหน้า+คำเรียกญาติ	2.9
7. คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก	2.8
8. กราบ+ค่านำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	2.7
9. สวัสดิ์+คำลงท้าย+คำเรียกญาติ	2.5
10. ค่านำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	2.4
11. สวัสดิ์+คำเรียกญาติ	2.3
12. สวัสดิ์+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก	2.3
13. สวัสดิ์+คำลงท้าย+ชื่อ	2.0
14. ชื่อ	2.0
15. กราบเรียน+ค่านำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	2.0
16. วลีแสดงความรู้สึก	1.8
17. หัวัดดี+ชื่อ	1.7
18. ถึง+คำเรียกญาติ	1.7
19. ถึง+วลีแสดงความรู้สึก	1.7
20. สวัสดิ์+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	1.7
21. สวัสดิ์+คำลงท้าย+ค่านำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	1.5

22. คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	1.4
23. คำเรียกญาติ+ชื่อ	1.3
24. สวัสดิ์+ตำแหน่ง	1.3
25. กราบเรียน+ตำแหน่ง+วลีแสดงความรู้สึก	1.1
26. ถึง+ชื่อ	1.1
27. ถึง+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก	1.1
28. ถึง+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	1.1
29. คำเรียกญาติ	1.0
30. คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	1.0
31. กราบเท้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก	1.0
32. อื่น ๆ (รูปแบบละไม่เกิน 1%)	23.5

เนื่องจากผู้วิจัยพบว่าการใช้รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้ที่ถูกเขียนถึง เป็นความแตกต่างของการเลือกใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในระดับของรูปแบบย่อแทนที่ใช้ระดับของรูปแบบใหญ่

ความสัมพันธ์ที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยถือเอาลักษณะความสัมพันธ์ที่ปรากฏในงานวิจัย เรื่อง การใช้คำเรียกขานในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ของ ม.ร.ว. กัลยา ดิงศักดิ์ และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2531:27) ซึ่งได้กล่าวไว้เป็น 3 ลักษณะความสัมพันธ์ คือ ความสัมพันธ์แบบไม่สมดุล ความสัมพันธ์แบบสมดุล และความสัมพันธ์แบบเป็นกลาง แต่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์เพียง 2 ลักษณะเพื่อพิจารณาถึงการใช้รูปแบบต่าง ๆ ของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏในข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ความสัมพันธ์แบบสมดุล และ ความสัมพันธ์แบบไม่สมดุล

ความสัมพันธ์แบบสมดุล ได้แก่ ความสัมพันธ์ที่แสดงว่าผู้เขียนและผู้ที่ถูกเขียนถึงเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าตามความเป็นจริงแล้วผู้เขียนและผู้ที่ถูกเขียนถึงจำเป็นต้องมีคุณสมบัติเหมือนกัน หรือมีฐานะเท่าเทียมกันทุกด้าน แต่หมายความว่าความสัมพันธ์ที่ผู้เขียนกับผู้ที่ถูกเขียนถึงมองว่าอีกฝ่ายมีบทบาทเหมือนตน ความสัมพันธ์แบบสมดุลนี้ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน คู่รัก คนที่รู้จัก และคนที่ไม่รู้จัก

ส่วนความสัมพันธ์แบบไม่สมดุล หมายถึง ความสัมพันธ์ที่แสดงว่าผู้เขียนและผู้ที่ถูกเขียนถึงมีสถานภาพต่างกัน ผู้เขียนอาจมีสถานภาพสูงหรือต่ำกว่าผู้ที่ถูกเขียนถึงก็ได้ แต่ไม่เท่ากัน การมีสถานภาพสูงกว่านั้นอาจเนื่องด้วย มีอายุ ประสบการณ์มากกว่า หรือมีอำนาจ

และบุคคลเห็นอีกฝ่าย ความสัมพันธ์แบบนี้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างญาติพี่น้อง ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาซึ่งตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยที่ได้ถือปฏิบัติกันมานั้น สามีย่อมเป็นที่เคารพของภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ถูกบังคับบัญชา หรือนายกับบ่าว ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ เป็นต้น

ในตอนต่อไปนี้จะอธิบายถึงการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวตามบทบาทความสัมพันธ์แบบต่าง ๆ ทั้งสิ้น 29 บทบาทตามที่ได้ระบุไว้ข้างต้น โดยผู้วิจัยจะจัดกลุ่มทั้ง 29 บทบาทออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นบทบาทความสัมพันธ์แบบไม่สมดุล ประเภทที่ผู้เขียนมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ที่ตนเขียนถึง หรือ ผู้เขียนมีฐานะเป็นญาติพี่น้อง เขียนไปหาญาติผู้ใหญ่ เช่น เขียนถึงพ่อ แม่ ลุง หรือ ครู เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 เป็นบทบาทความสัมพันธ์แบบไม่สมดุล ประเภทที่ผู้เขียนมีสถานภาพสูงกว่าผู้ที่ตนเขียนถึงหรืออีกนัยหนึ่งผู้เขียนเป็นญาติผู้ใหญ่ เขียนไปหาญาติพี่น้อง เช่น เขียนถึงน้อง หลาน หรือ ศิษย์ เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 เป็นบทบาทความสัมพันธ์แบบสมดุล ซึ่งผู้เขียนมีสถานภาพเท่าเทียมกับผู้ตนเขียนถึง ได้แก่ เพื่อน-เพื่อน คู่รัก และ สามี/ภรรยา¹ ซึ่งถือเป็นความสัมพันธ์แบบสมดุล นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ทางด้านความสนิทสนม เพื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของการเลือกใช้รูปแบบต่าง ๆ ของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว ในบทบาทความสัมพันธ์ของการเขียนถึงญาติผู้ใหญ่และญาติพี่น้อง เช่น เขียนถึงลุงที่สนิทกับลุงที่ไม่สนิท และในกรณีของบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ทางด้านอายุควบคู่ไปกับเกณฑ์ความสนิทสนม เพื่อพิจารณาการเลือกใช้รูปแบบของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวได้อย่างละเอียดยิ่งขึ้น เช่น เขียนถึงเพื่อนสนิทที่มีอายุมากกว่า เท่ากัน หรือ อ่อนกว่า เป็นต้น

¹ จากการที่นำสามี-ภรรยา มาไว้ในกลุ่มที่ 3 เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้ยึดตามงานวิจัยของ ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภิษฐ์ และอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2531) ที่กำหนดให้ความสัมพันธ์ระหว่างสามี/ภรรยา เป็นความสัมพันธ์แบบไม่สมดุล เพราะเห็นว่าในปัจจุบันสามี/ภรรยาน่าจะมีสถานภาพเท่าเทียม ซึ่งในสังคมสมัยใหม่ที่ภรรยา มีบทบาทในสังคมมากขึ้น จากการออกมาทำงานนอกบ้าน ตลอดจนการมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดีในสังคม ในบางครอบครัวภรรยาอาจมีตำแหน่งในการทำงานสูงกว่าผู้เป็นสามีก็ได้

4.1 รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวของผู้เขียนเมื่อเขียนถึงผู้ใหญ่

การใช้รูปแบบต่าง ๆ ของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อผู้เขียนมีฐานะเป็นผู้เขียนจดหมายส่วนตัวถึงผู้ที่ตนเขียนถึงซึ่งมีฐานะเป็นผู้ใหญ่ ได้แก่ ผู้เป็นญาติ เช่น พ่อ-แม่ ลุง-ป้า น้า-อา พี่ และรวมถึงผู้ที่ตนเขียนถึงซึ่งมีสถานภาพสูงกว่า ได้แก่ ครู ในการอธิบายถึงการใช้รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนถึงบุคคลในลักษณะความสัมพันธ์ในกลุ่มที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้แยกอภิปราย เป็น 2 กลุ่มย่อย ๆ ได้แก่ เขียนถึงญาติผู้ใหญ่ เขียนถึงครู และในการเสนอรูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้ จะนำเสนอในลักษณะที่เป็นรูปแบบย่อยเพื่อมองเห็นความแตกต่างได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เมื่อลูกเขียนถึง พ่อ-แม่

พ่อ ในการศึกษาครั้งนี้ ตามที่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถามว่า คือ ผู้ที่เป็นพ่อแท้ ๆ ของผู้เขียนจดหมาย ไม่หมายรวมถึงผู้ที่เป็นพ่อเลี้ยงหรือบุคคลอื่นที่ยกย่องหรือนับถือเสมือนหนึ่งเป็นพ่อของตนเอง และ แม่ ก็เช่นเดียวกันผู้วิจัยได้กำหนดว่าหมายถึงผู้ที่เป็นแม่แท้ ๆ ทางสายโลหิต มิใช่บุคคลซึ่งเป็นแม่เลี้ยงของผู้เขียนจดหมาย หรือ ผู้ที่ได้รับการยกย่อง และนับถือเสมือนหนึ่งเป็นแม่ของตน

คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่พบเมื่อเขียนถึง พ่อ และ แม่ ที่พบใช้มาก ตามตารางที่ 3 ได้แก่ คำแสดงความเคารพ+คำเรียกขาน คำแสดงความเคารพที่ปรากฏใช้มากคือคำว่า "กราบเท้า" และ คำเรียกขานที่ใช้คือ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก เช่น "กราบเท้าคุณพ่อที่เคารพ" และ "กราบเท้าคุณแม่ที่รักและเคารพ" ซึ่งจากการใช้รูปแบบดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงความรัก ความเคารพนับถือที่ผู้เขียนมีต่อผู้ที่ตนเขียนถึงซึ่งเป็นพ่อ และแม่ จากการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงการปรากฏใช้รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในลำดับต่อ ๆ มา จะเห็นได้ว่าในขณะที่มีการใช้คำแสดงความเคารพคำอื่นได้แก่ คำว่า "ถึง" เมื่อเขียนถึงผู้เป็นแม่มากเป็นอันดับสอง และใช้รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในรูปของ คำแสดงทักทาย+คำเรียกขาน เช่น "สวัสดีแม่ที่รักและเคารพ" แต่สำหรับผู้เป็นพ่อแล้วยังคงใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในรูปของ คำแสดงความเคารพ+คำเรียกขาน และคำแสดงความเคารพที่ใช้ยังคงเป็นคำว่า "กราบเท้า" ส่วนคำเรียกขานที่ใช้คือ คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก ซึ่งถึงแม้จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นกันเองมากขึ้นเมื่อเทียบกับการใช้คำ

เรียกขานว่า ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก แต่ก็ยังคงให้ความเคารพมากกว่า เพราะยังคงใช้ "กราบเท้า" มาเป็นส่วนประกอบ ในขณะที่พบใช้คำว่า "ถึง" ในการเป็นส่วนประกอบของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงแม่ ซึ่งแสดงความสนิทสนมใกล้ชิดมากกว่า ถึงแม้จะยังคงเป็นคำที่อยู่ในประเภทของคำแสดงความคารวะ แต่แสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดสนิทสนม และเป็นกันเองที่มีต่อผู้เป็นแม่ของบุคคลในสังคมไทยได้ดี เพราะโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ลูกมักจะมี ความใกล้ชิดกับผู้เป็นแม่ได้มากกว่าผู้เป็นพ่อซึ่งถึงแม้ว่าจะสนิทแต่ก็ยังคงความเคารพยำเกรงจาก ลำดับการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏในตารางดังกล่าว

ตารางต่อไปนี้แสดงรูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่มีการใช้มากจนเป็นที่สังเกตได้ รูปแบบที่เหลือไม่นำมาแสดง เพราะมีการใช้ต่ำกว่า 5%

ตารางที่ 3 : รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึง พ่อ-แม่

<u>พ่อ</u>		<u>แม่</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. กราบเท้า+ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	35.9	1. กราบเท้า+ค่านำหน้า	26.0
2. กราบเท้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	9.7	+ค่าเรียกญาติ	
3. ถึง+ค่าเรียกญาติ+วลี	7.8	2. ถึง+ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ	7.0
		สวัสดิ์+ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ	7.0
		สวัสดิ์+คำลงท้าย+ค่านำหน้า	7.0
		+ค่าเรียกญาติ	
		3. กราบ+ค่านำหน้า+ค่า	5.0
		เรียกญาติ+วลี	

เมื่อหลานเขียนถึงลุง-ป้า

ลุงในที่นี้หมายถึง ผู้เป็นพี่ชายร่วมสายโลหิตของพ่อ-แม่ หรือ ผู้ที่เป็นพี่ชายแท้ ๆ ของพ่อ-แม่ ซึ่งมีฐานะเป็นลุงของผู้เขียน มิใช่บุคคลอื่นซึ่งมีอายุมากกว่าพ่อ-แม่ ซึ่งมักจะถูกเรียกว่า ลุง หรือ ผู้ที่ผู้เขียนนับถือเสมือนเป็นลุง เนื่องจากครอบครัวของคนในสังคมไทย มักจะมีเครือญาติที่ร่วมสายโลหิตในแต่ละครอบครัวหลายคน เช่นพ่ออาจมีพี่ชายร่วมสายโลหิต หรือ ที่เรียกกันว่า ลุง มากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์ทางด้านความสนิทสนมขึ้นมาใช้เป็นเกณฑ์เพื่อพิจารณาความแตกต่างในการเลือกใช้รูปแบบคำขึ้นต้น

จดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนถึงลุงแท้ ๆ ที่มีความสนิทสนมกับผู้เขียนคนหนึ่ง กับ ลุงแท้ ๆ อีกคนหนึ่งแต่ทว่าสนิทสนมน้อยกว่าหรือไม่สนิทเลย

ป้า หมายถึง ผู้เป็นพี่สาวร่วมสายโลหิตของพ่อ-แม่ หรือ พี่สาวแท้ ๆ ของ พ่อ-แม่ ไม่รวมถึงบุคคลอื่นที่ผู้เขียนนับถือเสมือนเป็นป้าของตน หรือ ผู้ที่มีอายุแก่กว่าแม่ และ ผู้เขียนเรียกว่า ป้า และเช่นเดียวกับลุง คือ ในแต่ละครอบครัว อาจมีป้ามากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความสนิทสนมขึ้นมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาถึงความแตกต่างในการใช้รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวระหว่างการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงป้าแท้ ๆ ที่สนิท กับ การเขียนถึงป้าแท้ ๆ อีกคนหนึ่งที่ไมสนิท

ตารางที่ 4 ต่อไปนี้แสดงให้เห็นถึงการใช้คำขึ้นต้นจดหมายเมื่อเขียนถึงลุงและป้า ทั้งที่สนิทและไม่สนิท จากมากที่สุดลงมา ส่วนรูปแบบที่เหลือไม่นำมาแสดง เพราะมีการใช้ต่ำกว่า 5%

ตารางที่ 4 : รูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึง ลุง-ป้า

<u>ลุงที่สนิท</u>		<u>ป้าที่สนิท</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. กราบเท้า+คำนำหน้า +ค่าเรียกญาติ+วลี	30.5	1. กราบเท้า+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ +วลี	24.3
2. เรือน+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ +วลี	15.3	2. เรือน+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	14.9
3. กราบ+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ +วลี	9.7	3. สวัสดิ์+ค่าลงท้าย+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ	10.8
4. สวัสดิ์+ค่าลงท้าย+คำนำหน้า +ค่าเรียกญาติ	8.3	4. กราบ+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	6.8
5. คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	5.6	5. สวัสดิ์+ค่าลงท้าย+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ +วลี	5.4
<u>ลุงที่ไม่สนิท</u>		<u>ป้าที่ไม่สนิท</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. กราบเท้า+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ +วลี	23.2	1. กราบเท้า+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ +วลี	26.1
2. เรือน+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	21.7	2. เรือน+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	23.0
3. กราบ+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	8.7	3. กราบ+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	9.2
สวัสดิ์+ค่าลงท้าย+คำนำหน้า +ค่าเรียกญาติ	8.7	4. สวัสดิ์+ค่าลงท้าย+คำนำหน้า +ค่าเรียกญาติ	7.7
4. คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลี	5.7	5. กราบเรือน+คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ +วลี	6.2

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าการใช้รูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงผู้เป็นลุงและป้าทั้งในสองลักษณะความสัมพันธ์ คือที่สนิทและที่ไม่สนิทกับผู้เขียนแล้ว พบว่ารูปแบบที่ใช้มากในระหว่าง ลำดับที่ 1-3 เมื่อเขียนจดหมายถึงลุง-ป้า ทั้งที่สนิท และ ไม่สนิท แล้วจะใช้ค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในรูปแบบของ ค่าแสดงความคารวะ+ค่าเรียกขาน ค่าแสดงความคารวะที่ใช้มากคือ คำว่า "กราบเท้า" "เรือน" และ "กราบ" ส่วนค่าเรียกขาน

ที่ใช้คู่กับค่าแสดงความคารวะเหล่านั้น ซึ่งปรากฏมากคือ ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก นอกจากนี้จากการใช้รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในรูปของ คำทักทาย+ค่าเรียกขาน คือ สวัสดิ์+ค่าลงท้าย+ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ ที่ปรากฏใช้เมื่อเขียนถึงลุงและป้าที่สนิทโดยเปรียบกันแล้วจะเห็นได้ว่าการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวดังกล่าว เมื่อเขียนถึงป้าที่สนิทมากกว่าเขียนถึงลุงที่สนิทปรากฏโดยเป็นอันดับที่ 3 เมื่อเขียนถึงป้า แต่เป็นอันดับที่ 4 เมื่อเขียนถึงลุงที่สนิท ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงภาพของความใกล้ชิดที่มีต่อญาติผู้ใหญ่ที่เป็นเพศเดียวกับแม่มากกว่าเพศพ่อ ในสังคมไทยปัจจุบัน แต่โดยการใช้รูปแบบต่าง ๆ ของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวโดยรวม ๆ เมื่อเขียนถึงลุงและป้าทั้งที่สนิทและไม่สนิทแล้วไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก

เมื่อหลานเขียนถึงน้า-อา

น้า ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคคลที่เป็นน้องทั้งหญิงและชายร่วมสายโลหิตของแม่แท้ ๆ ของผู้เขียนมิใช่บุคคลที่มีอายุรุ่นเดียวกับน้าของตนซึ่งผู้เขียนนับถือเสมือนเป็นน้า และเรียกบุคคลนั้นว่า "น้า" รวมทั้งผู้ที่ เป็นน้อง ของแม่เลี้ยง ผู้วิจัยไม่จัดว่าเป็นบุคคลที่เป็นน้าของการศึกษาในครั้งนี้ และ เช่นเดียวกับ ลุง และป้า ข้อมูลที่ปรากฏจะเป็นการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวถึงน้าในสองลักษณะ คือ คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนถึงน้าที่สนิท และคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนถึงน้าที่ไม่สนิท ทั้งนี้เพราะจากการนำเกณฑ์ทางด้านความสัมพันธ์ เพื่อประกอบการพิจารณาข้อมูลดังกล่าว

อา

อา ในที่นี้ คือ บุคคลที่เป็นน้องสาวหรือน้องชายร่วมสายโลหิตของพ่อแท้ ๆ ของผู้เขียน กล่าวคือ เป็นอาแท้ ๆ ของผู้เขียนมิใช่บุคคลที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกับอาของตนซึ่งผู้เขียนนับถือเสมือนเป็นอา และเรียกบุคคลนั้นว่า "อา" รวมถึงบุคคลผู้ที่เป็นน้องของแม่เลี้ยง ผู้วิจัยไม่กำหนดว่าเป็นอาของการศึกษาในครั้งนี้ รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏในข้อมูลจะเป็นการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงอาในสองลักษณะ คือ เมื่อเขียนถึงผู้ที่เป็นอาซึ่งมีความสนิทสนมกับผู้เขียน และผู้ที่เป็นอาเช่นกันแต่ไม่มีความสนิทสนมด้วย

การใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงน้าและอาทั้งที่สนิทและไม่สนิท จากมากที่สุดถึงน้อยที่สุดได้นำมาเสนอไว้ ดังตารางที่จะแสดงต่อไปนี้ รูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำเสนอมีการใช้ที่ต่ำกว่า 5%

ตารางที่ 5 :รูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึง น้า-อา

<u>น้าที่สนิท</u>		<u>อาที่สนิท</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. เรือน+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	15.0	1. เรือน+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	17.1
2. กราบเท้า+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	12.3	2. กราบเท้า+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	12.5
3. คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	6.8	3. คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	9.4
สวัสดิ์+คำลงท้าย+คำเรียกญาติ	6.8	4. กราบ+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	7.8
สวัสดิ์+คำลงท้าย+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	6.8	5. สวัสดิ์+คำลงท้าย+คำนำหน้า+วลี	6.2
4. กราบ+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	5.5		
กราบเรือน+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	5.5		

<u>น้าที่ไม่สนิท</u>		<u>อาที่ไม่สนิท</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. เรือน+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	21.8	1. เรือน+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	20.6
2. กราบเท้า+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	14.5	2. กราบเท้า+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	11.1
3. คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	12.7	3. คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	9.5
4. กราบเรือน+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	7.3	4. สวัสดิ์+คำลงท้าย+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	6.3
5. กราบเรือน+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	5.4	ถึง+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี	6.3

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า การใช้รูปแบบต่าง ๆ ของค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนถึงญาติผู้ใหญ่ ผู้เป็นน้าและอาทั้งที่สนิทและที่ไม่สนิท รูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว ที่ใช้มากเป็นอันดับแรกคือ คำแสดงความคารวะ+คำเรียกขาน คำแสดงความคารวะที่ปรากฏ ใช้มาก ได้แก่ คำว่า "เรือน" และรองลงมาได้แก่ "กราบเท้า" ส่วน คำเรียกขานที่ปรากฏ ใช้มากร่วมกับคำแสดงความคารวะทั้ง 2 คำได้แก่ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี แสดงความรู้สึก จากลำดับการใช้รูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ได้นำเสนอ กล่าวได้ว่า การใช้ค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนถึงน้าและอาทั้งที่สนิทและไม่สนิทใน 3 อันดับแรกมีการใช้รูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในรูปแบบเดียวกันได้แก่ เรือน+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี แสดงความรู้สึก กราบเท้า+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี แสดงความรู้สึก และ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลี แสดงความรู้สึก จากลำดับการใช้รูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงน้าที่สนิท ปรากฏ

การใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในรูปของ คำทักทาย+คำเรียกขาน ในเปอร์เซ็นต์ที่มากและสามารถนำมาเสนอได้ดังปรากฏการใช้มากเป็นอันดับที่ 3 ในขณะที่เมื่อเขียนถึงญาติที่ไม่สนิท ปรากฏการใช้รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวดังกล่าวไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ตัวอย่างคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวดังกล่าวเช่น "สวัสดิ์คะคุณน้า" (สวัสดิ์+คำลงท้าย+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ) หรือ "สวัสดิ์คะน้า" (สวัสดิ์+คำลงท้าย+คำเรียกญาติ) สำหรับเมื่อเขียนถึงอา พบว่า เมื่อเขียนถึงอาที่ไม่สนิท พบใช้คำแสดงความคารวะ คำว่า "ถึง" เพื่อเป็นคำขึ้นต้นในการเป็นส่วนประกอบของรูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่อยู่ในรูป คำแสดงความคารวะ+คำเรียกขาน ดังตัวอย่างเช่น "ถึงคุณอาที่นับถือ" (ถึง+คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก) ในขณะที่ไม่ปรากฏการใช้คำดังกล่าวเมื่อเขียนถึงอาที่สนิท จากการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวใน 2 ลักษณะดังที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของความสนิท ที่มีส่วนทำให้มีการเลือกใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว ถึงผู้ที่ตนเขียนถึงระหว่างผู้ที่สนิทกับ ผู้ที่ไม่สนิทกับตนเอง

เมื่อน้องเขียนถึงพี่

พี่ในที่นี้ หมายถึง ผู้ที่เป็นพี่ชายหรือพี่สาวร่วมสายโลหิตของผู้เขียนหรือเป็นพี่แท้ ๆ มิใช่บุคคลอื่นที่มีอายุคราวเดียวกับผู้เป็นพี่ซึ่งคนนับถือเสมือนหนึ่งเป็นพี่ ในการพิจารณาถึงการ ใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงผู้เป็นพี่ ผู้วิจัยได้แสดงลำดับการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้จากมากที่สุดลงมา ดังตารางที่จะแสดงต่อไปนี้ ส่วนรูปแบบอื่น ๆ ที่มีได้นำเสนอ เป็นรูปแบบที่มีการใช้ต่ำกว่า 5%

ตารางที่ 6 : รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึงพี่

<u>พี่ที่สนิท</u>		<u>พี่ที่ไม่สนิท</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลี	19.2	1. สวัสดิ์+คำลงท้าย+คำเรียกญาติ	21.9
2. สวัสดิ์+คำเรียกญาติ+วลี	12.3	2. คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลี	12.5
3. ถึง+คำเรียกญาติ+วลี	8.2	3. สวัสดิ์+คำเรียกญาติ	9.4
สวัสดิ์+คำเรียกญาติ	8.2	4. สวัสดิ์+คำเรียกญาติ+วลี	7.8
4. สวัสดิ์+คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลี	6.8	5. คำเรียกญาติ+ชื่อ	6.3

จากตารางที่ปรากฏข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่า รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายที่ใช้มากเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเขียนถึงพี่ที่สนิทและไม่สนิท มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด นั่นคือ มีการใช้รูปแบบคำเรียกขาน ว่า คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก เมื่อเขียนถึงพี่ที่สนิท มากเป็นอันดับหนึ่ง ในขณะที่กลับใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวว่า สวัสดี+คำลงท้าย+คำเรียกญาติ ซึ่งจัดอยู่ในรูปของ คำทักทาย+คำเรียกขานกับพี่ที่ไม่สนิท ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบ แสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดสนิทสนม และเป็นกันเอง ที่มีต่อผู้ที่คนเขียนถึงที่เป็นพี่ที่สนิทมากกว่าผู้เป็นพี่ที่ไม่สนิทโดยทั่ว ๆ ไป จากข้อมูลที่ปรากฏพบว่ารูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนถึงพี่ที่สนิทและไม่สนิทในรูปแบบอื่น ๆ นั้นมีอัตราการใช้ที่ใกล้เคียงกัน

จากการพิจารณาถึงการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงญาติผู้ใหญ่ในกลุ่มที่ 1 นี้ สรุปได้ว่าโดยทั่ว ๆ ไป คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่แล้วจะใช้รูปแบบ คำแสดงความเคารพ+คำเรียกขาน มากที่สุดเมื่อเขียนถึง พ่อ-แม่ ลุง-ป้า น้าและอา คำเรียกขานซึ่งถือเป็นส่วนประกอบหลักของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้มากที่สุด คือ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก ส่วนคำแสดงความเคารพที่ใช้เป็นส่วนประกอบรองจะแตกต่างกันคือ เมื่อเขียนถึง พ่อ-แม่ ลุง-ป้า พบว่าจะใช้คำว่า "กราบเท้า" มากที่สุดและใช้มากเป็นอันดับหนึ่ง ในขณะที่เมื่อเขียนถึงน้าและอา กลับพบมีการใช้คำว่า "เรียน" มากเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งอาจแสดงให้เห็นถึงความแตกต่าง ของการให้ความเคารพญาติผู้ใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการคำนึงถึงความมีอาวุโส คือ ในระหว่าง พ่อ-แม่ ลุงและป้า ส่วนใหญ่แล้ว ญาติผู้น้อย จะคิดว่ามีอาวุโสมากกว่าญาติผู้ใหญ่ซึ่งมีฐานะ เป็นน้า อาจเนื่องมาจากความอาวุโสทางด้านอายุเมื่อเทียบกับผู้ที่เป็น พ่อ แม่ ลุง และป้า สำหรับคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงพี่ทั้งที่สนิทและไม่สนิทซึ่งถือเป็นผู้ที่ เป็นญาติผู้ใหญ่อีกคนหนึ่ง จะเห็นได้ว่ามีการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว ที่แตกต่างออกไปกับผู้ที่ เป็น พ่อ-แม่ ลุง-ป้า น้าและอา จากที่ปรากฏการใช้รูปแบบคำเรียกขานคือ คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก ซึ่งเป็นรูปแบบของคำเรียกขาน และ รูปแบบของ คำทักทาย+คำเรียกขาน เช่น สวัสดี+คำลงท้าย+คำเรียกญาติ มากที่สุด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าจากคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏการใช้ที่แตกต่างกัน สะท้อนให้เห็นถึงภาพของความอาวุโสมาก-อาวุโสน้อย ในหมู่ของบุคคลที่ถือเป็นญาติผู้ใหญ่ เช่นกันก็เป็นได้

เมื่อนักเรียนเขียนถึงครู

คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนถึงผู้เป็นครูตามข้อมูลที่ปรากฏ สามารถแสดงลำดับการเลือกใช้จากมากที่สุดลงมาดังที่จะได้เสนอไว้ในตารางข้างล่างนี้ ส่วนรูปแบบที่เหลือที่มีการใช้ต่ำกว่า 5% จะไม่นำมาแสดง

ตารางที่ 7 : รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึงครู

<u>ครูที่สนิท</u>		<u>ครูที่ไม่สนิท</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. กราบเรียน+ตำแหน่ง+วลี	15.7	1. เรียน+ตำแหน่ง+วลี	16.8
2. กราบเรียน+คำนำหน้า+ตำแหน่ง+วลี	10.0	2. กราบเรียน+ตำแหน่ง+วลี	10.1
3. กราบ+คำนำหน้า+ตำแหน่ง+วลี	7.1	3. เรียน+คำนำหน้า+ตำแหน่ง+วลี	7.9
4. กราบเท้า+คำนำหน้า+ตำแหน่ง+วลี	5.7	4. กราบเรียน+คำนำหน้า+ตำแหน่ง+วลี	6.7
เรียน+คำนำหน้า+ตำแหน่ง+วลี	5.7		

จากตารางลำดับการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงครูทั้งที่สนิทและไม่สนิท จะเห็นได้ว่ามีการใช้รูปแบบ คำแสดงความเคารพ+คำเรียกขาน เป็นส่วนใหญ่ และใช้มากเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนคำแสดงความเคารพที่เลือกใช้เมื่อเขียนถึงครูที่สนิทและครูที่ไม่สนิท มีความแตกต่างกันคือ เมื่อเขียนถึงครูที่สนิท พบว่า จากข้อมูลที่ปรากฏมีการเลือกใช้คำแสดงความเคารพว่า "กราบเรียน" กับครูที่สนิทมาก ในขณะที่ใช้คำว่า "เรียน" มากกับครูที่ไม่สนิท ซึ่งคำทั้งสองคำดังกล่าวสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสนิทสนมที่แตกต่างกันและมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว ซึ่งอยู่ในรูปของภาษาที่แตกต่างกันออกไปจากคำนิยามของคำทั้ง 2 ที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ที่ได้อธิบายความหมายของคำทั้งสองว่า "กราบเรียน" เป็นคำที่แสดงอาการเคารพอย่างกราบ ในขณะที่คำว่า "เรียน" เป็นคำขึ้นต้นจดหมายแบบหนึ่งเพื่อแจ้งให้ทราบโดยสุภาพที่นิยมกำหนดใช้กัน ซึ่งจากคำนิยามดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นว่าสามารถอธิบายได้ถึงการเลือกใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏในข้อมูล เมื่อเขียนถึงครูที่สนิท และไม่สนิท และที่สำคัญคือรูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในรูป เรียน+ตำแหน่ง+วลี แสดงความรู้สึก เช่น "เรียนอาจารย์ที่เคารพ" มีการใช้มากที่สุดเมื่อเขียนถึงครูที่ไม่สนิท แต่ไม่ใช้เมื่อเขียนถึงครูที่สนิท แต่ประการใด

4.2 รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวของผู้ใหญ่เมื่อเขียนถึงผู้น้อย

ในกลุ่มนี้เป็นการพิจารณาถึงการเลือกรูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงผู้เป็นลูก หลาน น้อง และศิษย์ ซึ่งมีฐานะเป็นผู้ใหญ่น้อย หรือมีสถานภาพต่ำกว่าผู้เขียนซึ่งมีฐานะเป็นผู้ใหญ่หรือมีสถานภาพสูงกว่า ซึ่งผู้ที่ตนเขียนถึงในกลุ่มนี้เป็นบุคคลที่มีบทบาทความสัมพันธ์ลักษณะเดียวกับบุคคลต่าง ๆ ในกลุ่มที่ 1 คือ มีความสัมพันธ์แบบไม่สมดุล ต่างกันที่ผู้ที่ตนเขียนถึงกลุ่มที่กล่าวไปแล้วมีฐานะเป็นญาติผู้ใหญ่หรือมีสถานภาพสูงกว่าผู้เขียน ส่วนผู้ที่ตนเขียนถึงในกลุ่มที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นผู้ที่มีฐานะเป็นญาติผู้น้อย หรือ มีสถานภาพต่ำกว่า ได้แก่ ลูก หลาน น้อง และศิษย์ และเช่นเดียวกับกลุ่มแรกในหัวข้อ 4.1 ผู้วิจัยจะนำเสนอในลักษณะที่เป็นรูปแบบย่อยของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงผู้น้อย

เมื่อพ่อแม่ เขียนถึงลูก

เมื่อมีการพิจารณาถึงการเลือกใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงผู้ที่ตนเขียนถึงซึ่งเป็นพ่อ และ แม่ แล้วผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงการเลือกใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อผู้เขียนซึ่งมีฐานะเป็นพ่อและแม่เขียนถึงผู้ที่ตนเขียนถึงซึ่งเป็นลูก จากข้อมูลที่ปรากฏ พบดังนี้คือ เมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงลูก คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏใช้มากที่สุด คือ ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก เช่น "จอยลูกรัก" ซึ่งเป็นคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่อยู่ในรูปของคำเรียกขาน ซึ่งปรากฏใช้มากที่สุด 8 ครั้ง รองลงมา คือ ถึง+วลีแสดงความรู้สึก เช่น "ถึงจอยลูกรัก" ซึ่งปรากฏ 2 ครั้ง และใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวว่า ถึง+คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก เช่น "ถึงน้องเอลูกรัก" ซึ่งปรากฏการใช้ 1 ครั้ง จากจำนวนการปรากฏของรูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวทั้งสิ้น 13 ครั้ง ซึ่งผู้วิจัยมิได้นำเสนอ เป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละของการปรากฏ ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่ได้มีจำนวนน้อยเกินไป

เมื่อลุง/ป้า/น้า/อา เขียนถึงหลาน

หลาน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง บุคคลที่เป็นบุตรแท้ ๆ ทั้งเพศชายและหญิงของผู้ที่เป็นพี่หรือน้องร่วมสายโลหิตเดียวกันของผู้เขียนจดหมาย หรืออาจกล่าวได้ว่า คือ บุคคลที่เป็นหลานแท้ ๆ มิใช่ผู้ที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันกับหลานของตนซึ่งเป็นที่รู้จัก และเรียกว่า "หลาน" รวมทั้งบุคคลที่นับเสมือนเป็นหลานของตนเอง

ตารางที่ 8 : รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึงหลาน

หลานที่สนิท		หลานที่ไม่สนิท	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. สวัสดี+วลี	18.6	1. สวัสดี+คำเรียกญาติ	25.5
2. ชื่อ+วลี	17.1	ถึง+คำเรียกญาติ	25.5
3. ถึง+คำเรียกญาติ	14.0	2. ชื่อ+วลี	12.8
ถึง+วลี	14.0	3. สวัสดี+วลี	8.5
4. วลีแสดงความรู้สึก	6.0	4. สวัสดี+คำลงท้าย+คำเรียกญาติ	6.4

จากตารางที่ 8 โดยรวม ๆ แล้วจะเห็นได้ว่า คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงผู้ตนเขียนถึงซึ่งเป็นหลานทั้งที่สนิทและไม่สนิท มีการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่คล้ายคลึงกัน แต่เมื่อพิจารณาจากตารางข้างบนนี้อาจกล่าวได้ว่า ถึงแม้จะใช้คำขึ้นต้นจดหมายที่อยู่ในรูปของ คำทักทาย+คำเรียกขาน มากเป็นอันดับแรกเหมือนกัน ทั้งที่เขียนถึงหลานที่สนิทและหลานที่ไม่สนิท แต่จากคำเรียกขานที่นำมาใช้ประกอบกับคำทักทายซึ่งคือคำว่า "สวัสดี" นั้นแตกต่างกันคือ ใช้ วลีแสดงความรู้สึก ซึ่งทำให้มองเห็นภาพของความสนิทสนมที่มากกว่าใช้ คำเรียกญาติ ซึ่งเป็นคำทั่ว ๆ ไป ดังตัวอย่างที่ปรากฏในข้อมูลระหว่าง "สวัสดีหลานรัก" กับ "สวัสดีหลาน" เป็นต้น นอกจากนี้ คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวว่า ถึง+คำเรียกญาติ ปรากฏมีการใช้มากเมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงหลานที่ไม่สนิท ในอัตราส่วนที่เท่ากับ สวัสดี+คำเรียกญาติ ซึ่งใช้มากเป็นอันดับแรกในขณะที่ยุ่รูปแบบดังกล่าว ปรากฏใช้มากอยู่ในอันดับที่ 3 เมื่อเขียนถึงหลานที่สนิท จากการปรากฏการใช้ดังที่กล่าวมา ทำให้เห็นถึงอิทธิพลของความสนิทสนมที่มีส่วนในการเลือกใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้คำทักทายคำว่า "หวัดดี" และ "เป็นไง" เพื่อเป็นคำขึ้นต้นในการเป็นส่วนประกอบของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวร่วมกับคำเรียกขานที่เป็น วลีแสดงความรู้สึก ซึ่งปรากฏใช้เฉพาะเมื่อเขียนถึงหลานที่สนิท ซึ่งจากการใช้ลักษณะนี้ ทำให้เห็นถึงอิทธิพลของความสนิทสนมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวดังกล่าวได้แก่ "หวัดดีหลานรัก" และ "ว่าไงหลานรัก" เป็นต้น

เมื่อเขียนถึงน้อง

ค่าอันดับเจตนาส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนถึงน้องตามข้อมูลที่ปรากฏ สามารถแสดงลำดับการเลือกใช้จากมากที่สุดลงมา ส่วนรูปแบบที่ไม่ได้นำเสนอเป็นรูปแบบที่มีการใช้ต่ำกว่า 5 %

ตารางที่ 9 : รูปแบบค่าอันดับเจตนาส่วนตัวที่เขียนถึงน้อง

น้องที่สนิท		น้องที่ไม่สนิท	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. ชื่อ+วลี	16.4	1. สวัสดิ์+คำเรียกญาติ	15.7
สวัสดิ์+วลี	16.4	2. ชื่อ+วลี	13.7
2. คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลี	10.4	3. สวัสดิ์+วลี	11.8
3. สวัสดิ์+คำเรียกญาติ+วลี	7.5	4. คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลี	9.8
4. หัวดี+คำลงท้าย+คำเรียกญาติ	6.0	5. หัวดี+คำลงท้าย+ชื่อ+วลี	5.9

น้องในที่นี้ หมายถึง ผู้ที่เกิดร่วมสายโลหิตเดียวกันกับผู้เขียนซึ่งมีอายุน้อยกว่าหรือที่เรียกว่าผู้ที่มีศักดิ์เป็นน้องแท้ ๆ มิใช่บุคคลอื่นที่รู้จักแต่มีอายุน้อยกว่าและเรียกบุคคลนั้นว่า "น้อง" หรือผู้ที่ตนรักใคร่เหมือนดังเป็นน้อง เนื่องจากในสังคมไทย ในแต่ละครอบครัวอาจมีน้องหลายคนเช่นเดียวกับที่ น้องในการศึกษาครั้งนี้จึงพิจารณาเป็น 2' ประเด็น คือ เขียนถึงน้องที่สนิท และน้องที่ไม่สนิท ดังตารางการใช้ค่าอันดับเจตนาส่วนตัวเมื่อเขียนถึงน้องใน 2 ลักษณะ ความสัมพันธ์ ซึ่งจากตารางที่ 9 สามารถสรุปได้ว่า โดยทั่วไปแล้วเมื่อเขียนเจตนาส่วนตัวถึงผู้ที่เป็นน้อง รูปแบบค่าอันดับเจตนาส่วนตัวที่ปรากฏการใช้มากที่สุด คือ ค่าอันดับเจตนาส่วนตัวที่อยู่ในรูปแบบของคำเรียกขาน เช่น ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก ซึ่งปรากฏใช้มากเป็นอันดับแรก เมื่อเขียนถึงน้องที่สนิท และรูปแบบ คำทักทาย+คำเรียกขาน เช่น สวัสดิ์+คำเรียกญาติ ซึ่งปรากฏใช้มากเป็นอันดับแรก เมื่อเขียนถึงน้องที่ไม่สนิท จากค่าอันดับเจตนาส่วนตัวที่ปรากฏดังตารางข้างบนนี้ จะเห็นได้ว่า ความสนิท และไม่สนิท ไม่มีอิทธิพลมากพอที่จะชี้ให้เห็นความแตกต่างของการเลือกใช้ค่าอันดับเจตนาส่วนตัว เมื่อเขียนถึงผู้เป็นน้องมากเท่าไรนั่น แต่จากส่วนประกอบที่เป็นคำเรียกขาน ซึ่งผู้เขียนใช้คู่กับคำทักทายว่า "สวัสดิ์" เมื่อเขียนถึงน้องที่สนิท จะเห็นได้ว่าใช้ วลีแสดงความรู้สึก มาเป็นส่วนประกอบ ในขณะที่เดียวกันกลับใช้ คำเรียกญาติ เมื่อเขียนถึงน้องที่ไม่สนิท ซึ่งจากตัวอย่างในข้อมูลที่ปรากฏระหว่าง "สวัสดิ์น้องรัก" กับ "สวัสดิ์น้อง" สามารถมองเห็นถึงภาพความสัมพันธ์ที่ต่างกันไป สิ่งที่น่าสนใจ

อีกประการหนึ่งคือ ผู้วิจัยพบว่าข้อมูลที่ปรากฏเมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงผู้เป็นน้องที่ไม่สนิท ไม่มีการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวว่า ถึง+คำเรียกขาน เลขในขณะที่ยกการที่ใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวดังกล่าวเมื่อเขียนถึงน้องที่สนิท ตัวอย่างคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏได้แก่ "ถึงน้อง" "ถึงน้องรัก" "ถึงน้องที่น่ารัก" เป็นต้น นอกจากนี้จากข้อมูลพบมีการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวว่า "โงโงน้อง" เมื่อเขียนถึงน้องที่สนิท แต่ใช้ "เป็นโงโงน้องรักของพี่" เมื่อเขียนถึงน้องที่ไม่สนิท ซึ่งการใช้ใน 2 ลักษณะดังกล่าวนี้เป็นการใช้ในลักษณะเฉพาะบุคคลมากกว่าที่จะเป็นเรื่องของการคำนึงถึงความสนิทและไม่สนิท

เมื่อเขียนถึงศิษย์

เมื่อมีการพิจารณาถึงการที่ใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงผู้ที่เป็นครูทั้งที่สนิทและไม่สนิทแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในกรณีที่ผู้เป็นครูเขียนจดหมายถึงศิษย์ที่สนิทและไม่สนิท สามารถสรุปการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวจากมากที่สุดลงมา ดังตารางต่อไปนี้ ส่วนรูปแบบอื่น ๆ ที่มีได้นำเสนอเป็นรูปแบบที่มีการใช้ต่ำกว่า 5 %

ตารางที่ 10 : รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึงศิษย์

<u>ศิษย์ที่สนิท</u>		<u>ศิษย์ที่ไม่สนิท</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. ชื่อ+วลี	36.4	1. ชื่อ+วลี	24.4
2. สวัสดิ์+ชื่อ+วลี	18.1	2. สวัสดิ์+ชื่อ+วลี	20.0
3. ถึง+ชื่อ+วลี	12.1	3. ถึง+ชื่อ	12.1
4. ถึง+วลี	9.0	4. สวัสดิ์+คำลงท้าย+ชื่อ	10.0
5. สวัสดิ์+ชื่อ	6.0	5. ถึง+คำนำหน้า+ชื่อ	6.7

จากตารางที่ 10 คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้มากที่สุดเมื่อเขียนถึงผู้ที่ตนเขียนถึงซึ่งมีฐานะเป็นศิษย์ คือ ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก ซึ่งเป็นรูปแบบของคำเรียกขาน รองลงมาคือ สวัสดิ์+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก ซึ่งเป็นรูปแบบ คำทักทาย+คำเรียกขาน ซึ่งปรากฏใช้ในอันดับที่เหมือนกันสำหรับศิษย์ทั้งที่สนิทและไม่สนิท แต่ในลำดับที่ 3 จะเห็นได้ว่า ยังคงใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่แสดงออกถึงความสนิทที่มากกว่า เมื่อใช้ ถึง+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก เช่น "ถึงพี่ชราศิษย์รัก" กับศิษย์ที่สนิท แต่ใช้ ถึง+ชื่อ เช่น "ถึงพี่ชรา" เมื่อเขียนถึงศิษย์ที่

ไม่สนิท นอกจากนี้ ยังพบว่า มีการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่อยู่ในรูปของ ถึง+คำนำหน้า +ชื่อ เช่น "ถึงคุณพัชรา" และ ถึง+ตำแหน่ง เช่น "ถึงศิษย์" ดังที่ปรากฏในข้อมูลซึ่งทำให้เห็นภาพความสัมพันธ์ที่มีต่อศิษย์ใน 2 ลักษณะความสัมพันธ์ที่ต่างกันออกไป ประการสุดท้ายที่ผู้วิจัยพบก็คือ ชื่อ ที่เป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้สำหรับเขียนจดหมายส่วนตัวถึงศิษย์ที่สนิทและไม่สนิทนั้นเป็น ชื่อจริง ทั้งสิ้นจากข้อมูลที่ปรากฏ ไม่ปรากฏว่าใช้ ชื่อเล่น หรือ ชื่อขี้ เป็นที่รู้จักกันเองแต่อย่างใด

โดยสรุป คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้มากเมื่อเขียนถึงผู้ที่คุณเขียนถึงซึ่งมีฐานะเป็นญาติพี่น้อง ได้แก่ ลูก หลาน และ น้อง หรือผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่า คือ ศิษย์ พบว่าคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ คือ คำเรียกขาน และคำเรียกขานที่ใช้มากคือ ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก รองลงมาคือ คำทักทาย+คำเรียกขาน โดยที่ใช้คำทักทายว่า "สวัสดี" ในการเป็นคำขึ้นต้นร่วมกับคำเรียกขานในแบบต่าง ๆ เช่น คำเรียกญาติ วลีแสดงความรู้สึก เป็นต้น

4.3 รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงเพื่อน สามี/ภรรยา และคู่รัก

เมื่อพิจารณาถึงการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว ในการเขียนจดหมายถึงผู้ที่คุณเขียนถึงซึ่งมีบทบาทความสัมพันธ์ในลักษณะที่สมมูลกัน นั่นคือ ผู้เขียนและผู้ที่คุณเขียนถึงมีสถานภาพเท่ากัน ได้แก่ เพื่อน สามี/ภรรยา และคู่รัก สามารถสรุปลำดับการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนถึง เพื่อน สามี/ภรรยา และคู่รัก ดังต่อไปนี้

เมื่อเขียนถึงเพื่อน

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนจดหมายถึงผู้ที่คุณเขียนถึงซึ่งมีฐานะเป็นเพื่อนของผู้เขียน ดังจะให้เห็นกันอยู่ในปัจจุบันว่า ทุกคนในสังคมส่วนใหญ่มักต้องมีเพื่อน บางคนอาจมีเพื่อนมากแต่บางคนอาจมีเพื่อนเพียงคนเดียว ด้วยสาเหตุนี้เอง จึงทำให้มีเพื่อนเกิดขึ้นในสองลักษณะ คือ เพื่อนที่สนิท และ เพื่อนที่ไม่สนิท ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำลักษณะความสัมพันธ์ใน 2 ลักษณะนี้ เข้ามาเป็นปัจจัยเพื่อพิจารณาถึงความแตกต่างในการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนถึงเพื่อนที่สนิท กับ เพื่อนที่ไม่สนิท

เพื่อนสนิท ในที่นี้ หมายถึง เพื่อนที่ผู้เขียนจดหมายมีความสนิทสนมด้วยเป็นอย่างดี อาจเป็นเพื่อนที่ร่วมชั้นเรียนซึ่งไปไหนมาไหนด้วยกัน เป็นเพื่อนที่สามารถจะพูดคุยเล่าเรื่องหรือปรึกษาปัญหาส่วนตัวได้ และเนื่องจากเพื่อนสนิทของแต่ละบุคคลอาจเป็นเพื่อนที่มีอายุต่างกัน

หรือแม้แต่จะมีวัยเดียวกัน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงการใช้ค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงเพื่อนสนิท 3 ประเภท คือ เพื่อนสนิทที่มีอายุมากกว่า เพื่อนสนิทที่มีอายุเท่ากัน และ เพื่อนสนิทที่มีอายุน้อยกว่า

เพื่อนไม่สนิท หมายถึง เพื่อนที่ผู้เขียนจดหมายไม่มีความใกล้ชิดมากนักเพียงแค่ว่ารู้จักกัน และไม่สามารถที่จะพูดคุยหรือปรึกษาปัญหาส่วนตัวด้วยได้ ซึ่งเพื่อนไม่สนิทอาจเป็นเพียงเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือ เป็นเพื่อนของเพื่อน เป็นต้น ในทำนองเดียวกัน เพื่อนไม่สนิท อาจจะมีวัยที่ต่างกันกับผู้เขียนจดหมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาการใช้ค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนถึงเพื่อนไม่สนิทที่มีอายุมากกว่า เพื่อนไม่สนิทที่มีอายุเท่ากัน และ เพื่อนไม่สนิทที่มีอายุน้อยกว่า ตารางที่จะแสดงต่อไปนี้เป็นตารางการใช้ค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมาส่วนรูปแบบที่มีได้นำเสนอเป็นรูปแบบที่มีการใช้ต่ำกว่า 5%

ตารางที่ 11 : รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึงเพื่อนสนิท-เพื่อนไม่สนิท

<u>เพื่อนสนิทอายุมากกว่า</u>		<u>เพื่อนไม่สนิทอายุมากกว่า</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก	10.0	1. ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก	10.1
2. สวัสดี+ชื่อ	8.9	2. ชื่อ	5.8
3. คำเรียกญาติ+ชื่อ+วลี หวัดดี+ชื่อ	5.5		
	5.5		
<u>เพื่อนสนิทอายุเท่ากัน</u>		<u>เพื่อนไม่สนิทอายุเท่ากัน</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก	24.0	1. สวัสดี+ชื่อ	30.0
2. สวัสดี+ชื่อ	13.0	2. ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก	12.8
3. สวัสดี+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก หวัดดี+ชื่อ	9.0	3. ชื่อ	5.7
	9.0		
4. สวัสดี+วลีแสดงความรู้สึก	6.0		
<u>เพื่อนสนิทอายุอ่อนกว่า</u>		<u>เพื่อนไม่สนิทอายุอ่อนกว่า</u>	
ลำดับที่	ร้อยละ	ลำดับที่	ร้อยละ
1. ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก	16.5	1. สวัสดี+ชื่อ	23.0
2. สวัสดี+ชื่อ	13.0	2. ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก	13.8
3. หวัดดี+ชื่อ	10.6	3. สวัสดี+ตำแหน่ง	6.2
4. ชื่อ	8.3		
5. สวัสดี+วลีแสดงความรู้สึก	7.0		

จากตารางที่ 11 ซึ่งเป็นตารางแสดงลำดับการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนจดหมายถึงเพื่อนทั้งที่สนิทและไม่สนิทซึ่งมีอายุมากกว่า มีอายุเท่ากัน และ มีอายุอ่อนกว่า สามารถสรุปได้ ดังนี้คือ

คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้มากที่สุดเป็นอันดับแรกเหมือนกัน เมื่อเขียนถึงเพื่อนสนิทไม่ว่าจะมีอายุมากกว่า มีอายุเท่ากัน หรือมีอายุน้อยกว่า คือ ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก

ซึ่งจัดเป็นคำเรียกขาน และที่ปรากฏมีการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในรูปของ ชื่อ+วลี แสดงความรู้สึก มากเป็นอันดับแรก เมื่อเขียนถึงเพื่อนไม่สนิทที่มีอายุมากกว่า เท่านั้น และคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในรูปของ สวัสดิ์+ชื่อ กลับใช้มากที่สุด เมื่อเขียนถึงเพื่อนไม่สนิทที่มีอายุเท่ากันและอ่อนกว่า ซึ่งถ้าจะเปรียบเทียบกันระหว่าง คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวว่า "อ้อฮอเพื่อนรัก" กับ "สวัสดิ์อ้อฮอ" จะเห็นได้ว่า "อ้อฮอเพื่อนรัก" ทำให้เห็นภาพความสัมพันธ์กันมากที่สุดที่บุคคล 2 คนซึ่งเป็นเพื่อนมีต่อกันได้ดีกว่า "สวัสดิ์อ้อฮอ" ซึ่งแสดงออกถึงความต้องการที่ผู้เขียนต้องการเพียงเพื่อทักทายก่อนจะเริ่มเนื้อหาของจดหมาย ส่วนปัจจัยทางด้านอายุของเพื่อนซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดในการเก็บข้อมูล ผลปรากฏว่า วัยที่ระบุให้มีความแตกต่างกันในความเป็นเพื่อนไม่มีอิทธิพลมากพอ ที่จะทำให้เกิดมีการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่แตกต่างกันออกไปอย่างชัดเจน แต่เป็นที่น่าสังเกตได้ว่า คำเรียกญาติ ซึ่งปรากฏมีการใช้คู่กับ คำทักทาย ว่า "สวัสดิ์" นั้นจะปรากฏใช้เมื่อเขียนถึงเพื่อนสนิทที่มีอายุมากกว่าและ เพื่อนไม่สนิทที่มีอายุมากกว่า โดยจะใช้คำว่า "พี่" ซึ่งอาจเป็นการแสดงความเคารพในความเป็นผู้มีอาวุโสกว่าตน และพบใช้คำเรียกญาติ ว่า "น้อง" คู่กับคำทักทายว่า "สวัสดิ์" เมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงเพื่อนไม่สนิทที่มีอายุน้อยกว่า ดังตัวอย่างเป็น "สวัสดิ์คุณพี่" และ "สวัสดิ์น้องอ้อฮอ" เป็นต้น

เมื่อเขียนถึงสามี/ภรรยา

เนื่องจากผู้วิจัยได้กำหนดปัจจัยอีกประการหนึ่งในข้อสมมุติฐาน คือ ปัจจัยทางด้านอายุของผู้เขียนนอกเหนือไปจากปัจจัยทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้ที่คุณเขียนถึง เพื่อพิจารณาการเลือกใช้รูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวว่าต่างกันหรือไม่เพียงใดในระหว่างกลุ่มผู้เขียนในแต่ละอายุการศึกษา จึงทำให้ข้อมูลคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏใช้เมื่อเขียนถึงผู้ที่คุณเขียนถึงในความสัมพันธ์แบบสามี/ภรรยา น้อยกว่าบทบาทอื่น ๆ และในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยมิได้แบ่งว่าผู้เขียนจดหมายเป็นเพศชาย หรือ หญิง จึงทำให้ผลของการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏในข้อมูลของการศึกษาในคั้งนี้ ไม่สามารถแยกได้ว่า ผู้ที่คุณเขียนถึงนั้นเป็นสามี ภรรยาอย่างแน่ชัด แต่จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้มากที่สุดเมื่อเขียนถึงสามี/ภรรยา คือ ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก (9 ครั้งใน 15 ครั้ง) เช่น "อ้อฮอที่รัก" ซึ่งอยู่ในรูปแบบของคำเรียกขาน นอกจากนั้นปรากฏ การใช้ รูปแบบ คำทักทาย+คำเรียกขาน ว่า สวัสดิ์+ชื่อ เช่น "สวัสดิ์อ้อฮอ" และ สวัสดิ์+คำลงท้าย+ชื่อ เช่น "สวัสดิ์ครับอ้อฮอ"

² ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ค.

เป็นจำนวน 1 ครั้งใน 15 ครั้ง ทั้งสองรูปแบบและค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่อยู่ในรูปแบบของ ค่าแสดงความรัก+ค่าเรียกขาน ไม่ปรากฏมีการใช้แต่อย่างใด

เมื่อเขียนถึงคู่รัก

คู่รัก ในที่นี้จัดอยู่ในลักษณะของความสัมพันธ์แบบสมคูล กล่าวคือ ผู้เขียนและผู้ที่ถูกเขียนถึงซึ่งเป็นผู้รักมีศักดิ์เท่าเทียมกันไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีสถานภาพสูงกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง จากข้อมูลที่ปรากฏ ค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนถึงคู่รักจากมากที่สุดลงมา สามารถเรียงลำดับได้ดังตารางที่จะแสดงต่อไปนี้ ส่วนรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่นำเสนอเป็นรูปแบบที่มีการใช้ต่ำกว่า 5%

ตารางที่ 12 : รูปแบบค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึงคู่รัก

ลำดับที่	ร้อยละ
1. ชื่อ+วลีแสดงความรัก	21.42
2. สวัสดิ์+คำลงท้าย+ชื่อ	16.07
3. สวัสดิ์+ชื่อ+วลีแสดงความรัก	8.9
ถึง+ชื่อ	8.9
4. สวัสดิ์+ชื่อ	7.1
ถึง+ชื่อ+วลีแสดงความรัก	7.1
5. สวัสดิ์+วลีแสดงความรัก	5.3
ชื่อ	5.3

จากตารางที่แสดงข้างบนนี้จะเห็นได้ว่า ค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้มากที่สุดเมื่อเขียนถึงผู้ที่ถูกเขียนถึงซึ่งเป็นผู้รัก คือ ชื่อ+วลีแสดงความรัก ซึ่งเป็นคำเรียกขาน และ วลีแสดงความรักที่ปรากฏมากที่สุดคือคำว่า "ที่รัก" เช่น "อ้อฮอที่รัก" เป็นต้น ส่วนรูปแบบอื่น ๆ ที่ใช้รองลงมาก็คือ รูปแบบของ คำทักทาย+ค่าเรียกขาน คำทักทายที่ใช้มากที่สุดและใช้เพียงคำเดียวคือ คำว่า "สวัสดิ์" และคำเรียกขานที่ปรากฏมากที่สุดร่วมกับคำว่า "สวัสดิ์" คือ วลีแสดงความรัก ซึ่งจากการใช้ค่าขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในลักษณะดังนี้ แสดงให้เห็นถึงความรักที่ผู้เขียนมีต่อผู้ที่ถูกเขียนถึงซึ่งเป็นผู้รัก ค่าที่ใช้จึงแสดงออกให้เห็นถึงความรักที่มีต่อคู่รักของตนเอง

4.4 สรุปการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในภาษาไทยที่แตกต่างกันตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้คนที่เขียนถึง

จากการวิเคราะห์การใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในภาษาไทย เมื่อเขียนถึงบุคคลต่าง ๆ ซึ่งมีบทบาทความสัมพันธ์กับผู้เขียนในแบบต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 29 แบบ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

4.4.1 เมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงผู้ใหญ่

ในการเขียนจดหมายส่วนตัวถึงผู้ใหญ่ หรือ ผู้มีสถานภาพสูงกว่าซึ่งมีความสัมพันธ์แบบไม่สมมูลกับผู้เขียน สรุปได้ดังนี้

เมื่อเขียนถึงญาติที่มีอาวุโสมาก

การใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงญาติที่มีอาวุโสมาก ได้แก่ พ่อ แม่ ลุง ป้า น้า และอา พบว่า คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้มากที่สุด คือ คำแสดงความเคารพ+คำเรียกขาน คำเรียกขานที่พบใช้มากที่สุด คือ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก เช่น "คุณพ่อที่เคารพ" ส่วนคำแสดงความเคารพที่ปรากฏใช้ผู้วิจัย พบว่า เมื่อเขียนถึงผู้เขียนถึงซึ่งมีฐานะเป็น พ่อ แม่ ลุง และป้า จะใช้คำว่า "กราบเท้า" มากเป็นอันดับหนึ่งในขณะที่ใช้คำว่า "เรีสน" มากเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเขียนถึงน้าและอา ซึ่งคำทั้ง 2 คำก็เป็นคำแสดงความเคารพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การคำนึงถึงทางด้านความมีอาวุโสและความใกล้ชิดในระหว่างผู้ที่ เป็น พ่อ-แม่ ลุง และป้า ซึ่งโดยส่วนใหญ่ในสังคมไทยเราจะให้ความเคารพนับถือ ลุง และป้า มากเกือบจะเท่าผู้ที่ เป็นพ่อและแม่ มากกว่าผู้ที่ เป็น น้า-อา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลุงและป้าเป็นญาติผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่าพ่อและแม่ จึงมีการเลือกใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่เท่าเทียมกับที่ใช้เมื่อเขียนถึง พ่อ และ แม่ มากที่สุดก็เป็นได้

นอกจากนั้นผู้วิจัยพบว่า ชื่อ ซึ่งเป็นคำเรียกขานอย่างหนึ่งมีการนำมาใช้น้อยมากเพื่อเป็นส่วนประกอบของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนถึงญาติที่มีอาวุโสมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเป็นเพราะเหตุผลเดียวกับข้อสรุปของคำเรียกขานที่ว่า การใช้ ชื่อ จะแสดงให้เห็นถึงความเคารพที่น้อยลง (ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภัทย์ และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2531:63) จึงทำให้ผู้เขียนมีแนวโน้มที่จะไม่ใช้ ชื่อ ซึ่งเป็นคำเรียกขานในการเป็นส่วนประกอบของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงญาติที่มีอาวุโสมาก

เมื่อเขียนถึงญาติที่มีอาวุโสน้อย

คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนถึงญาติที่มีอาวุโสน้อย ได้แก่ พี่ ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ต่างออกไป จากคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนถึงญาติผู้ใหญ่กลุ่มแรกที่ได้เสนอไปแล้ว คือ เมื่อเขียนถึงพี่ ปราบกฏใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่อยู่ในรูปของ คำเรียกขาน และ คำทักทาย+คำเรียกขาน มากที่สุด ส่วนคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่อยู่ในรูปของ คำแสดงความคารวะ+คำเรียกขาน ที่ใช้มากที่สุด มีการปรากฏเพียง 6 ครั้งใน 137 ครั้ง ของการปรากฏใช้ทั้งหมด³ คำแสดงความคารวะที่ใช้ ได้แก่ คำว่า "เรียน" และ "กราบ" และ คำเรียกขาน ที่ใช้ร่วมกับ คำแสดงความคารวะ ดังกล่าว คือ คำเรียกญาติ+ชื่อ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีความเป็นกันเองและความสนิทสนมกับญาติที่มีอาวุโสเล็กน้อยมากกว่ากับญาติที่มีอาวุโสมาก ผู้วิจัยได้ข้อสรุปดังกล่าวจากการที่มีการใช้ ชื่อ เพื่อเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงญาติที่มีอาวุโสเล็กน้อย ในขณะที่เมื่อเขียนถึงญาติที่มีอาวุโสมากจะไม่มีการใช้ ชื่อ ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ตัวอย่างคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏในข้อมูลต่อไปนี้ สามารถทำให้เห็นถึงความแตกต่างในลักษณะดังที่ได้กล่าวมา คือ ระหว่าง "เรียนพี่อ้ออยู่ที่เคารพ" ที่ใช้เมื่อเขียนถึงพี่ กับ "เรียนคุณลุงที่เคารพ" เมื่อเขียนถึงผู้เป็นลุง

เมื่อเขียนถึงครู

เมื่อเขียนถึงผู้เป็นครู ซึ่งเป็นผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่า ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้มากที่สุด เมื่อเขียนถึงครู คือ คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่อยู่ในรูปของ คำแสดงความคารวะ+คำเรียกขาน เช่นเดียวกับที่ปรากฏใช้มากเมื่อเขียนถึงญาติผู้ใหญ่ที่เป็น พ่อ-แม่ ลุง-ป้า น้าและอา แต่แตกต่างออกไปคือ คำแสดงความคารวะ ที่ปรากฏใช้เมื่อเขียนถึงครูที่พบใช้มากที่สุด คือ คำว่า "กราบเรียน" ส่วนคำเรียกขานที่ปรากฏใช้ คือ ตำแหน่ง+วลีแสดงความรู้สึก ในขณะที่ใช้ "กราบเท้า" และ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก มากที่สุดเมื่อเขียนถึงญาติผู้ใหญ่กลุ่มดังกล่าว ซึ่งการใช้ในลักษณะนี้ กล่าวได้ว่าเป็นลักษณะของคำขึ้นต้นจดหมายที่ปรากฏในบท เรียนภาษาไทยว่าด้วยเรื่อง การเขียนจดหมายที่ใช้ส่วนกันโดยทั่ว ๆ ไป ตัวอย่างคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ปรากฏในงานวิจัยครั้งนี้ เมื่อเขียนถึงครู ได้แก่ "กราบเรียนอาจารย์ที่รักและเคารพ" "เรียนคุณครูที่เคารพ" เป็นต้น

³ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ค.

4.4.2 เมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงผู้น้อย

ในการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงผู้คนที่ตนเขียนถึงที่มีฐานะเป็นญาติผู้น้อย ได้แก่ น้อง หลาน และบุตร รวมทั้งผู้คนที่ตนเขียนถึงที่มีสถานภาพต่ำกว่าตนซึ่งในที่นี้ คือ ศิษย์ พบว่า คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนถึงบุคคลในกลุ่มความสัมพันธ์มากที่สุด ได้แก่ คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่อยู่ในรูปของคำเรียกขาน ซึ่งคือ ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก และ รูปแบบ คำทักทาย+คำเรียกขาน คำทักทายที่ปรากฏใช้มากคือ "สวัสดี" "หวัดดี" แต่พบว่า "หวัดดี" ไม่ปรากฏใช้กับผู้คนที่ตนเขียนถึงซึ่งมีฐานะเป็นศิษย์ในขณะที่กลับใช้คำว่า "หวัดดี" กับ ผู้ที่เป็นน้อง และ หลาน ดังตัวอย่างเช่น "หวัดดีน้องรัก" "หวัดดีหลานรัก" แต่ไม่ปรากฏคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวว่า "หวัดดีศิษย์รัก" แต่อย่างไรซึ่งอาจแสดงให้เห็นถึงระดับของความสัมพันธ์ที่ต่างกัน กล่าวคือ น้อง และ หลาน เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและมีความเป็นเครือญาติร่วมสายโลหิตในขณะที่ผู้คนที่ตนเขียนถึงซึ่งมีฐานะเป็นศิษย์ อาจกล่าวได้ว่าเป็นบุคคลอื่นซึ่งเข้ามามีความเกี่ยวข้องกันในสายงานซึ่งเป็นเพียงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ เท่านั้น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า คำเรียกขาน ที่ปรากฏใช้ร่วมกับ คำทักทายว่า "สวัสดี" มีการใช้คำเรียกขานที่ต่างกันระหว่างเขียนถึงญาติผู้ใหญ่ในกลุ่มที่เป็น พ่อ-แม่ ลุง-ป้า น้า และอา กล่าวคือ จะใช้คำเรียกขานที่มี คำน่าหน้า ปรากฏร่วมกับ คำเรียกขานอื่น ๆ เสมอ เมื่อใช้ร่วมกับคำว่า "สวัสดี" ดังตัวอย่างเช่น "สวัสดีครับคุณพ่อ" "สวัสดีค่ะคุณป้า" ในขณะที่ คำน่าหน้า ไม่ปรากฏใช้ร่วมกับคำว่า "สวัสดี" เมื่อเขียนถึงญาติผู้น้อย เช่นไม่ปรากฏการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวว่า "สวัสดีคุณน้อง" "สวัสดีคุณลูก" เป็นต้น แต่ปรากฏใช้ตามด้วยคำเรียกญาติ วลีแสดงความรู้สึก หรือชื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ ชื่อ เพียงลำพัง ไม่ปรากฏใช้กับญาติผู้ใหญ่เลย แม้แต่ญาติผู้ใหญ่ที่มีความอาวุโสในน้อยที่สุด คือ ผู้เป็นพี่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงขนบธรรมเนียม และ วัฒนธรรมของคนไทย ที่มีการให้ความเคารพในระบบเครือญาติซึ่งเมื่อเทียบกับวัฒนธรรมตะวันตกจะไม่เห็นลักษณะดังที่ได้กล่าวมา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่าในการใช้คำว่า "ถึง" เพื่อเป็นส่วนประกอบของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงผู้ใหญ่ จะไม่ปรากฏใช้คำว่า "ถึง" ร่วมกับ ชื่อ และ วลีแสดงความรู้สึก ตามลำพัง ดังเช่นที่ปรากฏใช้มากกับผู้น้อย เช่น หลาน น้อง หรือบุตร แต่จะใช้คำว่า "ถึง" ร่วมกับ คำเรียกญาติ คำน่าหน้า+คำเรียกญาติ คำน่าหน้า+คำเรียกญาติ+วลีแสดงความรู้สึก เท่านั้น ดังตัวอย่างเช่น

ถึงน้องรัก (ถึง + วลีแสดงความรู้สึก)

ถึงคุณแม่ที่รัก (ถึง + คำน่าหน้า + คำเรียกญาติ + วลีแสดงความรู้สึก)

และจากการที่ไม่ปรากฏการใช้คำว่า "ถึง" ร่วมกับ ชื่อ อาจเป็นด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวแล้วในหัวข้อ 4.4.1 คือ ชื่อ แสดงออกถึงความเคารพที่น้อยลง รวมทั้งคำว่า "ถึง" ก็จัด

เป็นคำแสดงความคารวะที่เป็นกลาง ๆ คือ ไม่แสดงให้เห็นภาพของความเคารพเหมือนคำอื่น ๆ เช่น "กราบ" ดังนั้นจึงอาจเป็นไปได้ที่ ผู้เขียนไม่ใช้คำที่แสดงออกถึงความเคารพที่น้อยลงเหมือนกัน มาประกอบกันเป็นรูปแบบคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงผู้ใหญ่แต่อย่างใด

4.4.3 เมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงเพื่อน สามี/ภรรยา และคู่รัก

คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้เมื่อเขียนจดหมายส่วนตัวถึงผู้ที่ตนเขียนถึงซึ่งมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นความสัมพันธ์แบบสมคูล ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน สามี/ภรรยา และคู่รัก ผลปรากฏว่า คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก ซึ่งเป็น คำเรียกขาน และ สวัสดี+ชื่อ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของ คำทักทาย+คำเรียกขาน ดังตัวอย่างเช่น "อ้อฮเพื่อนรัก" "จอยที่รัก" "สวัสดีอ้อฮ" เป็นต้น และเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง คือ ไม่พบการใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ใช้ คำแสดงความคารวะ อันได้แก่ "กราบ" "กราบเท้า" "กราบเรียน" เป็นส่วนประกอบของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวเมื่อเขียนถึงผู้ที่เป็นเพื่อน และคู่รัก แต่พบใช้คำว่า "เรียน" เมื่อเขียนถึงเพื่อนไม่สนิทที่มีอายุมากกว่า แต่ปรากฏใช้เพียงครั้งเดียว ซึ่งน่าจะเป็นการใช้เฉพาะบุคคลก็เป็นได้ การที่ ชื่อ ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเป็นส่วนประกอบของคำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัว เมื่อเขียนถึงผู้ที่ตนเขียนถึงกลุ่มนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นเหตุผลเดียวกับข้อสรุปที่เกี่ยวกับคำเรียกขาน ของ ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภิทธิ์ และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2531) ที่ว่าการใช้ ชื่อ ในหมู่ผู้ที่มีความสัมพันธ์แบบสมคูล แสดงให้เห็นถึงความสนิทสนมที่ต่อกันมากที่สุด

ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นการเสนอผลการวิเคราะห์การใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวในภาษาไทยปัจจุบันตามบทบาทความสัมพันธ์ทั้ง 29 บทบาท ระหว่างผู้เขียนและผู้ที่ถูกเขียนถึงตามข้อสมมุติฐานที่ได้เสนอไว้ในบทที่หนึ่ง ในตอนต่อไปนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์การใช้คำขึ้นต้นจดหมายส่วนตัวที่ต่างกันออกไปตามอายุ ของผู้เขียน ซึ่งเป็นข้อสมมุติฐานอีกประการหนึ่งของการศึกษาในครั้งนี้